

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกมูลฝอยของครัวเรือนใน เขตชุมชนเมือง : กรณีศึกษา ชุมชนบ้านคลองหว่าะ ชุมชนกลางนาและชุมชน ควนสันติ อำเภอลำดวน จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นางสาวภัทราภรณ์ กฤษณะพันธ์
สาขาวิชา	การจัดการสิ่งแวดล้อม
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกมูลฝอยของครัวเรือนในเขตชุมชนเมือง : กรณีศึกษา ชุมชนบ้านคลองหว่าะ ชุมชนกลางนาและชุมชนควนสันติ อำเภอลำดวน จังหวัดสงขลา

วิธีการวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ครัวเรือนในพื้นที่ชุมชนบ้านคลองหว่าะ กลางนาและควนสันติ อำเภอลำดวนจำนวน 246 ครัวเรือน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับครัวเรือน จากนั้นทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติไคสแควร์และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีการของเพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกมูลฝอย และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการมูลฝอยในแต่ละพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาร่วมวิเคราะห์ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติไคสแควร์พบว่า ปัจจัยของครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกมูลฝอยของครัวเรือนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ 1) ปัจจัยทางกายภาพของครัวเรือน ได้แก่ ประเภทที่อยู่อาศัย 2) ปัจจัยสังคมและเศรษฐกิจของครัวเรือน ได้แก่ อาชีพและจำนวนชั่วโมงในการพักอาศัยในแต่ละวัน 3) ปัจจัยพฤติกรรมการจัดการมูลฝอยของครัวเรือน ได้แก่ วิธีการกำจัดมูลฝอยโดยการขายให้กับชาเล้ง การขายมูลฝอยให้กับโครงการคัดแยกมูลฝอยในชุมชนและการนำมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่หรือการนำมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ 4) ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกมูลฝอย ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมูลฝอยและการคัดแยกมูลฝอย การได้รับข่าวสาร การได้รับสื่อข่าวสารเรื่องการคัดแยกมูลฝอยและ 5) ปัจจัยความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์กรชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการมูลฝอย ได้แก่ ความคิดเห็นต่อบทบาท

ของผู้นำชุมชน ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในการคัดแยกมูลฝอยในครัวเรือน และความคิดเห็น
ต่อบทบาทของเทศบาลและหน่วยงานภาครัฐ

ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีการของเพียร์สัน เพื่อหา
ความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละปัจจัยของครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกมูลฝอยในเชิงบวก
ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยจำนวนชั่วโมงที่พักอาศัยอยู่ในแต่ละวัน

($r = 0.185$) การกำจัดมูลฝอยโดยการขาย ซึ่งได้แก่ การขายมูลฝอยให้กับชาเล้งและการขายมูลฝอย
ให้กับโครงการคัดแยกมูลฝอยในชุมชน ($r = 0.150$) พฤติกรรมการนำมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่

($r = 0.349$) ความรู้ความเข้าใจในการกำจัดมูลฝอยประเภทต่าง ๆ ในครัวเรือน ($r = 0.103$) การได้รับ
ข่าวสารการคัดแยกมูลฝอย ($r = 0.230$) การได้รับข่าวสารการคัดแยกมูลฝอยโดยผ่านทางสื่อโทร
ทัศน์และการเดินรณรงค์พบปะตามบ้านเรือนของผู้นำชุมชน ($r = 0.057$) ความคิดเห็นต่อการมีส่วน
ร่วมของประชาชนในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ประเด็นการคัดแยกมูลฝอยจำเป็นสำหรับชุมชนและ
ประเด็นการเข้าร่วมโครงการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง ($r = 0.747$) ความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้นำชุม
ชน ($r = 0.226$) และความคิดเห็นต่อบทบาทของหน่วยงานภาครัฐในการจัดการมูลฝอย ($r = 0.482$)

Thesis Title	Some Factors Related to Solid Waste Separation of Households in Urban Communities : Case Studies of Ban Khlongwa, Klangna and Khuansanti Communities, Amphoe Hat Yai, Changwat Songkhla
Author	Ms. Patraporn Kritsanaphan
Major Program	Environment Management
Academic Year	2004

Abstract

The objective of this research is to study some factors that are related to solid waste separation of households in urban communities, using a case study of Ban Khlongwa, Klangna and Khuansanti Communities, Amphoe Hat Yai, Changwat Songkhla.

The research used both quantitative and qualitative methodology. For quantitative research, two hundred forty six households were sampled by random sampling in Ban Khlongwa, Klangna and Khuansanti, Amphoe Hat Yai. The research instrument was a questionnaire to collect data from the households. The quantitative data were analysed by SPSS program including percentage, standard deviation, and chi square test as well as Pearson's correlation coefficient statistic to analyse factors related to solid waste separation. Interviewing community leaders collected qualitative data, and municipality officers, who were actively involved in solid waste management.

The results of the research factors that have statically significant relationships with solid waste separation at the level of 0.05 are, 1) physical factor of the households : type of households , 2) social and economic factors of the households: occupations and numbers of staying hour at home, 3) behaviour factors : selling solid waste to saleng, selling the separated waste to solid waste community project, and reusing and recycling waste, 4) knowledge about solid waste factors : general knowledge about solid waste, information reception, reception of mass media information on solid waste and 5) opinions about role of organisation and government factors : opinions about roles of the community leaders, opinions about public participation in solid waste separation in the households, and opinions about roles of government sectors or the municipalities.

The positive results of the factors that are statically significantly related to solid waste separation of the households at the 0.05 level are as follows : numbers of staying hour at home ($r = 0.185$), selling solid waste to saleng, selling the separated waste to solid waste community project ($r = 0.150$), reusing and recycling waste behaviour ($r = 0.349$), general knowledge of solid waste factors ($r = 0.103$), information reception ($r = 0.230$), reception of mass media information on solid waste by television and through community leaders ($r = 0.057$), opinions about public participation in solid waste separation at the households in the communities and opinions about public participation in the solid waste separation project ($r = 0.747$), opinions about roles of community leaders ($r = 0.226$), and opinions about roles of government sectors or the municipalities ($r = 0.482$).